

de Bibliotheek op school en het mbo

Wegwijzer voor leesmediaconsulenten die (gaan) samenwerken met het mbo

Lezen

STICHTING LEZEN

Welkom!

Je gaat aan de slag als **leesmediaconsulent** in het **mbo**.

Deze wegwijzer is een verzameling van de basisinformatie die je nodig hebt om jouw samenwerking met het ROC **succesvol** te starten.

Via de het landelijke programma **de Bibliotheek op school mbo** werk je aan het vergroten van de leesmotivatie en de digitale vaardigheden van jongeren. Want lezen is niet alleen leuk, maar ook belangrijk. Deze basisvaardigheid hebben studenten hard nodig voor hun ontwikkeling op school, in hun werk én als burger. **Door meer te lezen, word je beter in taal.**

Deze wegwijzer is samengesteld door het landelijk team de Bibliotheek op school 12+. Heb je vragen? **Neem contact op met het team** via info-mbo@debibliotheekopschool.nl of stel je vraag aan jouw POI.

Wat heb je aan dit document?

Op de volgende pagina's vind je allerlei belangrijke informatie over de Bibliotheek op school en samenwerken met het mbo. .

Je vindt hier bronnen zoals brochures, websites, onderzoeken, opleidingen, trainingen, boeken en webinars die jou helpen om je werk goed te kunnen doen

Dit is, kortom, een handig naslagwerk om de belangrijkste bronnen terug te vinden.

Samen bouwen aan de Bibliotheek op school

De Bibliotheek op school (dBos) is een landelijke aanpak om samen te werken met het onderwijs.

Het doel van dBos-mbo is om de leesmotivatie van studenten te vergroten, hun taalontwikkeling te verbeteren en hen digitaal vaardiger te maken.

Deze effectieve aanpak is opgebouwd uit verschillende bouwstenen die nodig zijn om structureel samen te werken. Rechts zie je een omschrijving; op de volgende pagina zie je de samenhang.

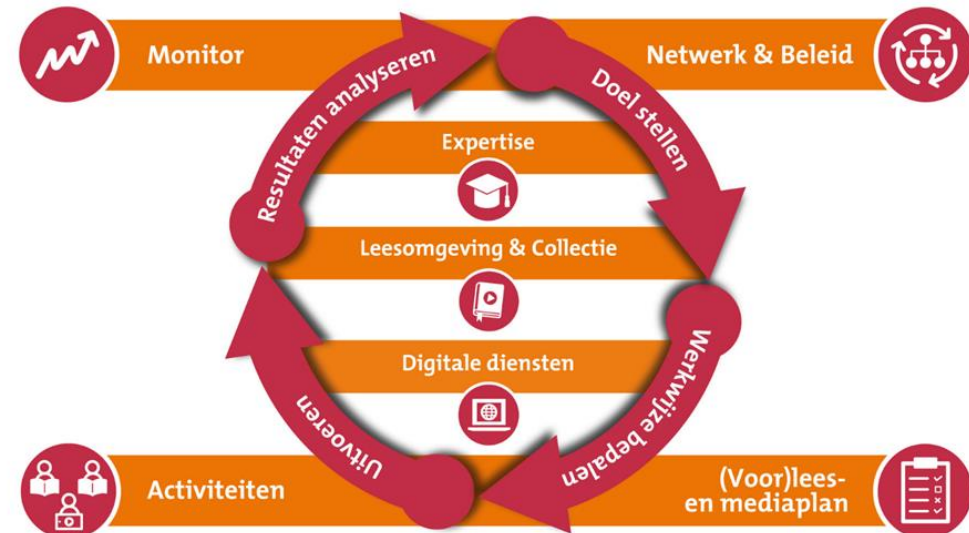
De bouwstenen samen versterken elkaar en zorgen ervoor dat je jouw samenwerking met de school goed inricht. Door de invulling van de bouwstenen en de werkzaamheden en activiteiten te evalueren, zorg je daarnaast voor het uitbouwen en verbeteren van de samenwerking.

Opbrengstgericht samenwerken met de bouwstenen dBos-mbo

Rechts zie je een illustratie van hoe de bouwstenen met elkaar samenhangen.

De pijlen in het midden benadrukken dat de aanpak opgebouwd is vanuit een PDCA-cirkel (Plan – Do – Check – Act), een manier om constant te werken aan kwaliteitsverbetering door planmatig te werken en hierop te reflecteren.

De doorgaande leeslijn

De Bibliotheek *op school*-mbo is onderdeel van een doorgaande leeslijn die bestaat uit programma's die de Bibliotheek aanbiedt aan verschillende onderwijstypes.

Zo zorgt de Bibliotheek ervoor dat leesbevordering en digitale geletterdheid aandacht krijgt in de ontwikkeling van een baby tot een jongvolwassene (0-23).

Hiermee levert de bibliotheek een belangrijke bijdrage aan een geletterde samenleving van betrokken burgers.

De aanpak van BoekStart tot de Bibliotheek *op school*-mbo heeft vergelijkbare bouwstenen en bouwt op elkaar voort. Stem daarom met jouw collega's in de bibliotheek goed af hoe jullie uitvoering geven aan het programma, wat jullie hetzelfde doen en wat jullie van elkaar kunnen leren.

Meer weten over de doorgaande leeslijn? Lees de publicatie [de Doorgaande leeslijn](#).

De basis: wat je moet weten voor je start

Er zijn verschillende praktische hulpmiddelen ontwikkeld om jou te helpen om je werk als leesmediaconsulent te doen en de samenwerking met het mbo op te bouwen. Zo maak jij een vliegende start in jouw rol in het samenwerken met het mbo.

Naast deze wegwijzer zijn de websites pro.debibliotheekopschool.nl en lezen.nl/beroepsonderwijs/ de plek om te starten met inlezen.

Waar moet ik beginnen?

Je legt een goede basis door onderstaande publicaties te lezen. Meer lezen, beter in taal maakt inzichtelijk waarom aandacht voor leesmotivatie in het mbo belangrijk is, de handreiking legt uit hoe de aanpak van de Bibliotheek op school in zijn werk gaat.

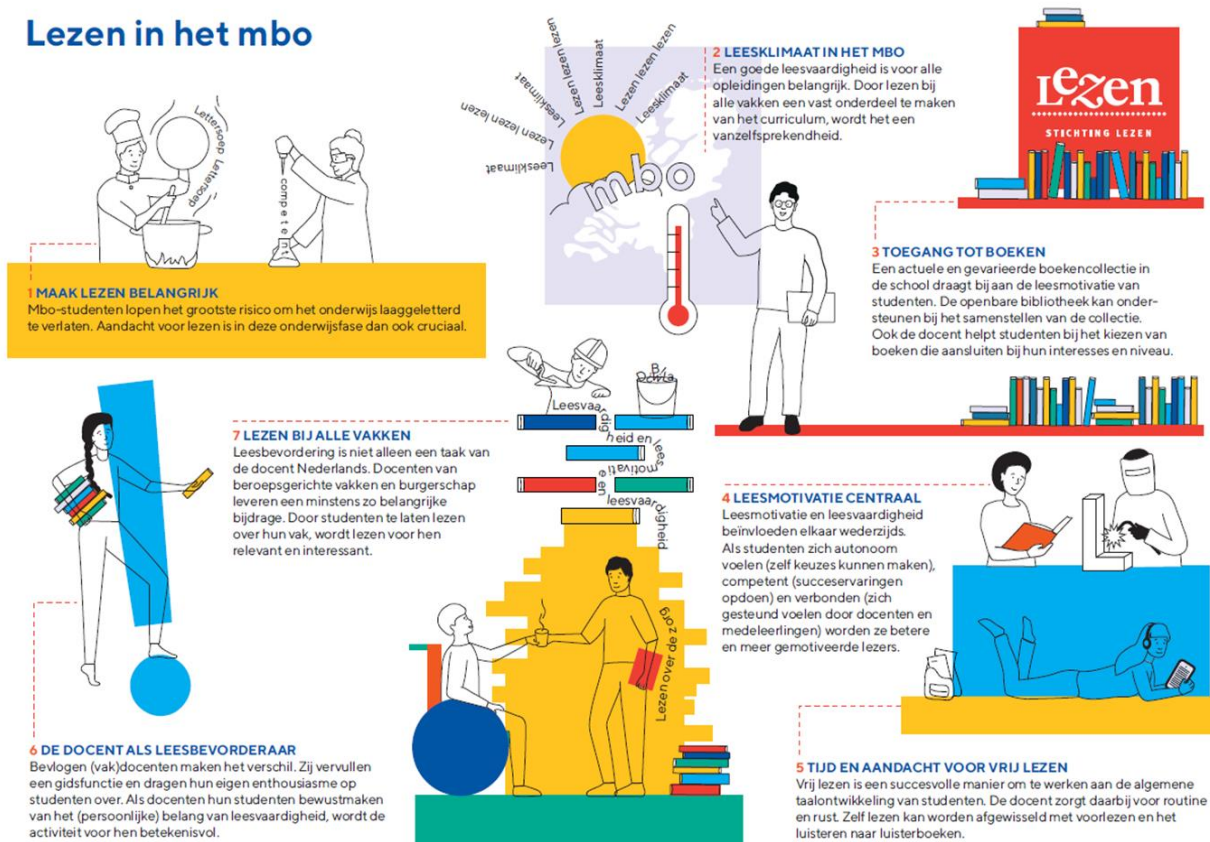
- [Brochure Meer lezen, beter in taal - mbo](#) (2020)
- [De Bibliotheek op school in het mbo; handreiking voor bibliotheken](#) (2021, pdf)

Zeven aandachtspunten

Lezen in het mbo

In deze infographic zijn zeven aandachtspunten voor leesbevordering in het mbo op een rij gezet, gebaseerd op inzichten uit onderzoek.

Aandacht voor lezen bij álle vakken, een actuele en gevarieerde boekencollectie en bevlogen (vak)docenten: deze zaken zijn van belang om mbo-studenten enthousiast te maken voor lezen.

Bij veel van deze aandachtspunten speel jij als leesmediaconsulent een rol: bij het adviseren over boeken, motiveren van studenten en trainen van docenten. De praatplaat is ook een goede gespreksstarter met docenten, teamleiders en opleidingsmanagers.

Meer informatie vind je [hier](#).

Wat zijn de belangrijkste bronnen?

Klik op de afbeelding van de logo's aan de rechterkant om naar de website te gaan.

- Op pro.debibliotheekopschool.nl vind je per bouwsteen meer informatie voor jouw onderwijstype.
- **Stichting Lezen** is de drijvende kracht achter leesbevordering via onderzoek, publicaties en evenementen.
- Het **Leesoffensief Heel mbo leest** is een campagne van het Kennispunt MBO Taal en Rekenen, Stichting Lezen en Mbo Taalacademie. Je vindt hier handreikingen en praktijkvoorbeelden
- Bibliotheken worden ondersteund door **POI's**. Adviseurs bij deze organisatie kunnen je ook helpen in je samenwerking. Hier vind je de POI-contactpersonen van de Bibliotheek op school: [Coördinatoren](#)

de Bibliotheek
op school

Lezen
STICHTING LEZEN

Wat moet er geregeld zijn voordat ik start?

- Een randvoorwaarde voor een goede samenwerking met een mbo is dat de school en de Bibliotheek hebben afgesproken welk **doel** de samenwerking heeft. Dit wordt vastgelegd in een meerjarige **overeenkomst**, waarbij ook afspraken worden gemaakt over **financiering** van de samenwerking. Daarnaast is een plan van aanpak (leesplan of projectplan) belangrijk om uit te werken hoe de doelen worden gerealiseerd.
- Je vindt meer informatie in de toolkit van de bouwstenen [Netwerk en Beleid](#) (bijvoorbeeld een voorbeeldovereenkomst) en [Exploitatie](#) .

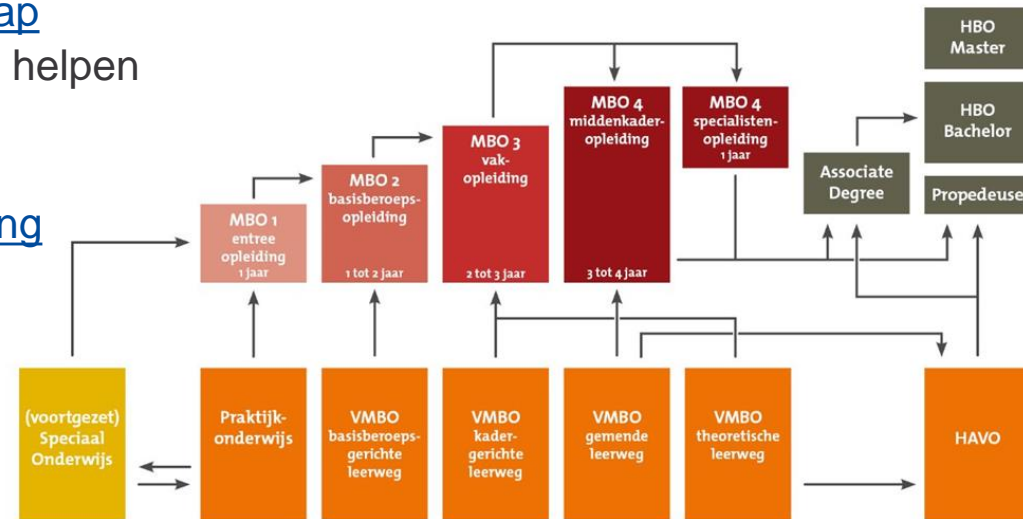

Hoe zit het mbo in elkaar?

- Mbo's zijn grote organisaties met honderden opleidingen en meerdere locaties, vaak in meerdere gemeentes. Opleidingen zijn BOL en BBL en hebben verschillende niveaus. Een opleidingsmanager is verantwoordelijk voor een opleidingscluster. Hier vind je [welke mbo's er zijn](#), en welke [opleidingen](#) ze aanbieden.

Duizelt het je al? Het webinar [Onderwijslandschap mbo](#) (2021) en de [presentatie bij webinar](#) (2021) helpen je op weg.

- Je kunt op [bibliotheekcampus.nl](#) ook de [E-learning volgen](#).

Hoe pakken mbo's leesbevordering zelf aan?

De [Handreiking Samenwerking met de bibliotheek](#) beschrijft de samenwerking vanuit het perspectief van het mbo.

Of kijk in de [Handreiking heel mbo leest](#), waar je ook deze praktijkbeschrijvingen met voorbeelden en tips kunt vinden:

- [Heel Deltion leest](#)
- [Heel KWI leest](#)
- [Heel Den Haag leest op Mondriaan](#)
- [Heel Vista leest](#)
- [Heel Rotterdam leest op Zadkine](#)
- [Heel mbo College Airport leest](#)

De [Praktijkbeschrijvingen de Bibliotheek op school in het mbo](#) laten zien hoe bibliotheken en mbo's samenwerken.

Hoe krijg ik (meer) docenten mee?

Veel samenwerkingen zullen starten met docenten Nederlands, maar lezen is net zo relevant bij docenten burgerschap en praktijkvakken. Om je hierbij te helpen zijn diverse leesscenario's 'Lezen in het mbo' samengesteld.

- [Lezen in het mbo en Brede Vorming](#) (2022)
- [Lezen in het mbo en leesproblemen](#) (2023)
- [Lezen in het mbo en burgerschap](#) (2023)
- [Lezen in het mbo en de Bibliotheek op school](#) (2023)
- [Opleiding mbo-pwo en de Bibliotheek op school](#) (2024)
- [Lezen in het mbo en beroepsgerichte vakken](#) (2024)
- Daarnaast biedt Passionate Bulkboek een training [Leesplezier in het mbo](#). Deze training kun je ook inzetten bij de Impulsregeling Masterplan Basisvaardigheden.

Hoe kan ik jongeren betrekken bij lezen?

- Cubiss neemt je mee in de leeswereld van jongeren in [Mediawijs in het onderwijs - Mbo, bibliotheek en digitale geletterdheid](#)
- In het onderzoek '[Als je leest ben je een nerd](#)' van [Probiblio](#) ontdek je meer over hoe jongeren naar lezen en de bibliotheek kijken
- Als vervolgstap organiseerde Probiblio Pizzasessies met jongeren in de bibliotheek, hier vind je meer tips over hoe je [jongeren bij de bibliotheek kunt betrekken](#).
- Op [bibliotheekcampus.nl](#) vind je de E-learning pubers en young adults.

⋮

Welke werkvormen kan ik gebruiken?

- [Webinar 25 werkvormen leesbevordering in het mbo \(2021\)](#)
- [Webinar Lezen in het mbo werkt! \(2021\)](#)
- [Tips voor lezen en leesmotivatie in het mbo \(2022\)](#)
- [Leraar24: Zo krijgen mbo'ers meer plezier in lezen \(2024\)](#)

Hoe zit het met de opleiding pedagogisch werk?

Studenten van de opleidingen Pedagogisch werk en Onderwijsassistent (pw) zijn de leesbevorderaars van de toekomst. Deze studenten gaan immers straks aan de slag met kinderen en jongeren, die zij weer verder kunnen helpen met hun leesontwikkeling. Zij stromen ook vaak door naar de pabo.

Dit leesscenario beschrijft drie kansrijke aanpakken om de leesvaardigheid en leesmotivatie te stimuleren met de Bibliotheek op school mbo-pw: [Opleiding mbo-pwo](#) en de [Bibliotheek op school - Stichting Lezen](#) (2024)

Welke landelijke campagnes zijn er voor het mbo?

- In [De Weddenschap](#) worden studenten gemotiveerd te lezen
- De schrijfwedstrijd [Er was eens...](#) combineert lezen met schrijven
- [Boekenweek van jongeren](#) geeft aandacht aan Young Adult literatuur
- Met [De Schrijverscentrale](#) organiseer je een inspirerend bezoek van een auteur
- [Back Street](#) (Literatuurmuseum Den Haag) is een tentoonstelling voor jongeren
- Voor de digitale wereld is er [Doe je digiding!](#), [Digidingen-desk](#) en [workshops bij Beeld & Geluid](#)
- Voor docenten is er de [Dag van het Literatuuronderwijs](#)

de
Schrijvers
centrale

DE WEDDENSCHAP.NL

